

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., проф.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

виключають одна одну. Певний товар не може використовуватись однією особою і як вартість, і як споживна вартість - один спосіб використання включає другий. Для виробника його товар не має споживної вартості, він для нього є лише засобом обміну на інший товар. Навпаки, в руках покупця товар використовується тільки як споживна (а не мінова) вартість. Отже, споживна вартість – єдність протилежностей.

Література

1. Білецька Л.В., Білецький О.В. Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка. // Навчальний посібник. – Київ: ЦНЛ, 2005. – 652 с.
2. Крупка М.І., Остоверх П.І., Основи економічної теорії. – Київ: Атіка, 2001. – 344 с.
3. Бобров В.Я. Основи ринкової економіки і підприємництва. // Підручник. – К.: Вища школа, 2003. – С. 89–117.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Работін Ю.А., к.е.н.

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Забезпечення економічної безпеки підприємства можливе лише за умови гармонізації інтересів із суб'єктами зовнішнього та внутрішнього середовищ, тому цей процес повинен носити безперервний організаційно оформлений характер. Для проведення інформаційно-аналітичної діяльності створюють підрозділ аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Основними нормативно правовими документами для забезпечення діяльності підрозділу аналітичного забезпечення економічної безпеки є: Конституція України; закони та постанови Верховної Ради України; укази Президента України; постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України; інші нормативно-правові документи, що стосуються сфери економічної безпеки.

Процеси глобалізації економічних відносин, нові форми підприємництва потребують динамічної інформаційної системи управління суб'єкта господарювання. Запровадження оновленого нормативного регулювання процесу бухгалтерського обліку як інструментарію інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємства буде ефективно впливати на економічне зростання суб'єктів підприємництва і їх інвестиційну привабливість та перехід на більш високий цивілізаційний рівень розвитку економіки держави загалом [1].

Аналітичний підрозділ з питань економічної безпеки виконує наступні завдання: забезпечує підготовку документів, необхідних для прийняття управлінських рішень щодо діяльності підприємств в умовах реальних потенційних загроз і небезпек; розроблює проекти наказів, положень, інструкції щодо організації діяльності аналітиків з питань економічної безпеки та інформаційно-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки; визначає та оцінює стан і рівень економічної безпеки свого підприємства, партнерів і конкурентів; здійснює всі види інформаційного, аналітичного та обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства; розроблює аналітичні документи за якими здійснюється оцінка стану та надаються пропозиції щодо діяльності підприємства в умовах загроз, небезпек, рекомендації щодо їх зниження.

Аналітик з питань економічної безпеки повинен знати: функції, загальні принципи побудови та організації діяльності комплексної системи забезпечення економічної безпеки підприємства; методи проведення аналітичних досліджень; технології, форми та методи діагностування небезпек, загроз і ризиків, критерії їх оцінювання на підприємстві; механізми

інформаційно-аналітичного забезпечення управління системою економічної безпеки; порядок організації проведення контролю та оцінки рівня економічної безпеки.

Основними документами, які необхідні для проведення аналітичної роботи є: Баланс (форма № 1); Звіт про рух грошових коштів (форма № 2); Звіт про фінансові результати (форма № 3); Звіт про власний капітал (форма № 4); Примітки до фінансових звітів, статистична звітність, дані бухгалтерського обліку, що стосуються аналізу економічних показників [2].

Організація аналітичної розробки показників економічної безпеки підприємства включає наступні роботи: розробку аналітичної номенклатури; розробку та вибір методики обчислення показників; визначення логічної послідовності обробки даних; розробка форм, таблиць і графіків руху аналітичної інформації; забезпечення комплексу робіт, що виконуються на етапі аналітичної обробки інформації, який полягає у перетворенні вихідної інформації в кінцеву шляхом логічних і обчислювальних операцій.

Під аналітичною номенклатурою розуміють складний перелік даних, передбачених в планах, нормах, нормативах, кошторисах, фактично врахованих і тих, що характеризують господарські явища і процеси.

Аналітичні номенклатури формуються в різних показниках господарської діяльності: натуральні і вартісні; фактичні, базові, нормативні за звітний період; фактичні і базові за фактичний період.

В процесі аналізу показників економічної безпеки формуються і використовуються такі види номенклатури: первинна або вихідна – джерела фактичних, облікових і планових даних; проміжні, які не являють собою результати порівняння даних і відносні числа; заключні або підсумкові – аналітичні характеристики, що даються у висновках і пропозиціях по результатах аналітичних досліджень.

Комплексність, глибина і ефективність аналізу в галузі економічної безпеки залежить від обсягу та якості інформації, що використовується. Носії інформації поділяють на машинні та безмашинні.

За якісною та компетентною роботою необхідна певна кількісно- обмежена інформація. Нестача інформації не дає змоги одержати повне уявлення про стан досліджуваного об'єкта, доводиться інтуїтивно доповнювати її можливими варіантами. Надмірна кількість інформації заважає швидкості обробки і осмислення, вимагає додаткових витрат часу і праці. Вихід з даного положення – комп'ютеризація, автоматизована система управління, впровадження автоматизації робочих місць [3].

В процесі проведення аналізу використовують такі носії інформації: фактичні або нормативні дані; дані бухгалтерії або оперативного обліку – бухгалтерська або статистична звітність; позаоблікові дані – дані спеціальних обстежень, акти ревізій, технічні та технологічні документи матеріально-виробничих заводів; розрахункові аналітичні таблиці; пояснювальні записки до річного звіту, різні довідки і заключення.

Для забезпечення раціонального руху потоку інформації в аналітичному процесі, необхідно дотримуватись таких принципів: виявлення інформаційних потреб і визначення способів найбільш ефективного задоволення цих потреб; об'єктивне відображення господарських фактів, єдність інформації різних джерел; усунення дублювання інформації; передбачити можливість всесторонньої комп'ютерної обробки аналітичної інформації.

Відібрані для використання джерела інформації підлягають інформативній (технічній) та суттєвій (логічній) перевіркам: правильність оформлення документів, звітів з точки зору наявності та заповнення реквізитів таблиць, підписів; перевірка арифметичних сум, підсумків; відповідність цифр, перенесених з інших документів і попередніх років; погодженість цифр у різних формах; погодженість взаємозалежних величин [4].

При суттєвій перевірці встановлюють: доброякість матеріалів; їх відповідність об'єктивній дійсності; можливість використання для аналізу.

У сукупності нові інформаційні технології складають інструментарій інформаційно-аналітичної діяльності і забезпечують доступ практично до будь-якої відкритої ділової інформації, необхідної для прийняття оптимального рішення.

Література

1. Сугак Т.О. Використання інструментарію облікової політики з метою забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2015. Вип. 40. – С. 68-75.
2. Куркин Н.В. Управление экономической безопасностью развития предприятия. – Днепропетровск: Изд. АРТ-ПРЕСС, 2006. – 452 с.
3. Економічна безпека: навч. посібник. З.С. Варналій, П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. З.С. Варналія. – Київ: Знання, 2009. – 647 с.
4. Вакун О.В. Економічна сутність обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємством. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова*. 2016. Т. 21, –Вип. 1. – С. 210–213.

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВ

Згадова Н.С., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Забезпечення незалежності та економічного зростання безпеки банків залежить від стійкості, зміцнення національної безпеки держави та її позицій на міжнародному ринку. Стабілізаційні процеси грошово-кредитної системи, налагодження руху фінансових ресурсів на усіх рівнях, забезпечення конвертованості національної валюти, фінансування держави, бюджету та підприємств, підтримка інвестиційних процесів у країні, здійснення кредитування є основними завданням банківської системи.

Багато економістів – вчених, виробників, бізнесменів, політиків задавалися, починаючи з початку 1992 року, принциповим питанням, чи правильним шляхом пішла Україна у процесі здійснення курсу докорінного реформування банківської системи, коли почала слідувати порадам Міжнародного валютного фонду, дотримуючись західної економічної моделі у межах старої економічної парадигми. Виходячи з позицій нової економічної парадигми, тобто парадигми економіки знань або інформаційної економіки, оказалось, що ні, це був помилковий курс [1].

На сьогодні банківська система, виступаючи одним із найважливіших організаційних механізмів фінансової системи, сприяє різносторонньому впливу на функціонування всіх економічних процесів у суспільстві, на життєдіяльність суспільства в цілому.

Підвищення ефективності банківської діяльності, особливо в нестабільних умовах перехідного періоду, має бути основою для подальшого економічного розвитку, суспільного прогресу та фінансової безпеки. Адже банківські установи безпосередньо пов'язані з усіма процесами розширеного відтворення. Ось чому фінансові установи є невід'ємним елементом сучасної світової цивілізації і потужною продуктивною силою, акумулюючи величезні обсяги грошових ресурсів та перерозподіляючи їх в економіці з метою забезпечення неперервності відтворювального процесу і, як наслідок, збільшення матеріальних та нематеріальних благ суспільства [2].

Фінансову безпеку банківської системи в цілому та її окремих складових слід розглядати у двох аспектах. По-перше, з точки зору фінансових наслідків її (їх) діяльності для країни в цілому та окремих клієнтів і контрагентів. По-друге, з точки зору недопущення та відвернення реальних і потенційних загроз фінансовому стану усієї банківської системи країни, Національного банку України та банківським установам.

ОЦІНКА ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ТА ОБЛІКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	341
Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б.	
ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	
Ткачук Г.О.	343
АУДИТОРСЬКЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА МСФЗ	
Ткачук Г.О., Дворнікова А.П.	345
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ АСПЕКТІВ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Ступницька Т.М., Баранюк Х.О.	347
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	
Стасюкова К.В.	349
СОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	
Тарасова О.В.	351

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ТРАНСФОРМАЦІЯ КАТЕГОРІЙ ТОВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	
Ткачук Т.І.	354
ТОВАРНЕ ВИРОБНИЦТВО ЯК ОСНОВА РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	
Неустров Ю.Г., Павленко Г.М.	356
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Работін Ю.А.	358
ОСНОВНІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВ	
Згадова Н.С.	360

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ	
Соловей А.О., Ботіка Т.С., Мамроцька О.А.	362
КУЛЬТУРА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ	
Соловей А.О., Кананихіна О.М., Ботіка Т.С., Мамроцька О.А.	363
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ОДЕСЬКОЇ ГУБЕРНСЬКОЇ НАДЗВИЧАЙНОЇ КОМІСІЇ У 1921 РОЦІ	
Шишко О.Г.	364
РОЛЬ ФІЛОСОФІЇ У РОЗВИТКУ СТИЛЯ НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ	
Мамроцька О.А., Мельник Ю.М., Шевченко Г.А.	366
ФАКТОРИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ	
Черкаський А.В.	368
СОЦІАЛЬНА ДОВІРА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ	
Черняк Г.А.	369
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ	
Орлова В.О.	371
МОЖЛИВОСТІ ДОДАТКОВОГО ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НАУКОВЦЯ ЗАВДЯКИ WIPO PROOF	
Дружкова І.С.	372
ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ТАБАТА НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП	
Халайджі С.В., Захлевська Т.В., Яготін Р.С.	374
ОБГРУНТУВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДИНАМІКИ АЕРОБНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ СТУДЕНТОК 17-20 РОКІВ	
Струк Б.І., Сергєєва Т.П., Волкова Т.В.	375
МОТИВАЦІЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ОНАХТ	
Гончарук В.В., Павлова Н.В.	377
АНАЛІЗ РІВНЯ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТОК МОЛОДШИХ КУРСІВ ОНАХТ	
Лаговська Н.Г., Цапенко Л.М., Павлюк О.В.	378
МОДЕРНІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ АСКТП ПРОДУКТОВОГО ВІДДІЛЕННЯ БУРЯКОЦУКРОВОГО ЗАВОДУ	
Скаковський Ю.М.	380